

جناب قاری سیف الدین

سنہ پیدائش: یکم ماہ جنوری ۱۹۲۰ء

جائے پیدائش: بانڈی پورہ کشمیر

ولدیت: قاری نصر الدین

مستقل رہائش: خاتیار سری نگر

ساکن الحال: راول پورہ سری نگر

مشغلہ: محنت استاد۔ سبکدوش در ۱۹۵۷ء

۱۹۷۱ء میں ایم۔ اے۔ اے منتخب ہوئے

تہانیف و تالیفات: متاع نور، متاع زندات (شعری)

مجموعہ کلام شیخ العالم۔ سات ایڈیشن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

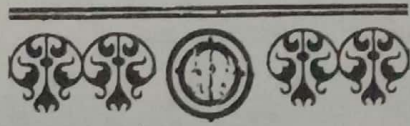
مناجات

شتر منده رو سیا هم
 کج بین و بدنگا هم
 بے وزن گردِ راهم
 تو رحم کن رحیما
 شد نفسِ بد اما مم
 در دستِ او ز ما مم

ہر آرزو را غلامم
 تو رحسم کن رحیما
 راز و رموز فرقیں
 معروف حکم قرآن
 از چشم ماند پنهان
 تو رحسم کن رحیما
 کردم نہ بیچ ساعت
 حاصل زردیں سعادت
 اند و ختم شقاوت
 تو رحسم کن رحیما
 من بد نصیب ہستم
 از حق چسماں گسستم
 رفت این و آن ز دستم
 تو رحسم کن رحیما
 کردم ادا نمازے
 بے سوز و بے گدازے

نَ لَذَّتِ نِیازِے
 تُو رَحْمِ کُن رَحِیْمَا
 ہر چنڈ گناہ گارم!
 اَمَّا اُمِیْدِ دَارِ مِ
 بَخْشِی زِ نَخْوِ دَسْرَارِ مِ
 تُو رَحْمِ کُن رَحِیْمَا

پِیْرِے کَمْرِ خِیْدِہ
 قِیَارِی سْتَمِ رَسِیْدِہ
 اَشْکِشِ رِوَالِ زِ دِیْدِہ
 تُو رَحْمِ کُن رَحِیْمَا

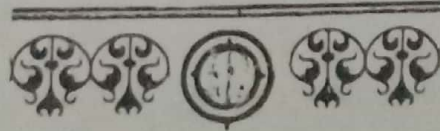
منقبت

اُمّ المؤمنین حضرت عائشہ صدیقہ رضی اللہ عنہا

کے تو اں کر دں ادا حق ثناے عائشہ رض
 چوں خداے ماست خود مدحت سراے عائشہ رض
 خاکِ شربِ گر چہ از تشریفِ او شد سرفراز
 لیک ہست عرشِ بریں واللہ جاے عائشہ رض
 تا کند برداشت چشمم جلوہ نور نبیؐ
 تو تیاے دیدہ سازم خاکپاے عائشہ رض

کے تو اں کر دل احاطہ شانِ امّ المؤمنین رضی
 گشت نازل سورہ نور از برائے عائشہ رضی
 دختر صدیق بود و زوجہ مولا صے ما
 زان سبب مخمور ہستم از ولایے عائشہ رضی
 قلب پائش بود اسرارِ نبوت را امین
 پس بلند است در علوم دین لوایے عائشہ رضی
 این کہ می بینی حدیثِ حکمت آراے نبی ص
 ہست این سخن گراں مایہ عطاے عائشہ رضی
 دروغاے حق و باطل حسب فرمانِ نبی ص
 شد علم افواجِ مسلم را در ایے عائشہ رضی

پتھ فرقی نیست قاری در میان این و اں
 ہست صدای حضرت احمد صدایے عائشہ رضی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوش چوں بر بست رختِ خویش روز
شد نہاں در غرب طشتِ نور و سوز
لیلی شبِ گیسوئے خود گترید
در سواوشش شہ جہا نے ناپدید
شدا سیرِ خواب شیریں ہر نفس
ہمچو بے بس عند لیبے در قفس
مخفلِ انجسم مگر بیدار بود
پر ضیاء و حالِ الوار بود
چشمِ ہر سیارہ چشمک زن چناں
دعوتِ نظارہ منظر کنان

لیک قلم محمد آتش ز غم
 قسمتِ او اضطرابِ دم
 بیچ مائل سوئے آں منتظر نشد
 لطف گمبیرِ محفلِ گوہر نشد
 من بہ فکرِ اس چمن میں قلبِ نزار
 محو گشتم سر بہ بردم در کنار
 ناگہاں آمد صد اے از دروں
 اے چرا فارغ نشینی سرنگوں
 می ندانی حالِ زارِ آدمی؟
 بے خبر ہستی ز کارِ آدمی؟
 آدمی با آدمی مصروفِ جنگ
 می جہنم بیکد گر ہچموں پلنگ
 ہر یکے با دیگرے اندرستینز
 فطرتِ شاں چون سگانِ خونریز
 می پرستد ہر یکے نفس و ہوا
 گر چہ سجدہ ہم کند پیشِ خدا

نفرت و بعض و حد کذب و درغا
 باعث بد امنی جنگ و درغا
 از خدای خود همه با غی شده
 بندگان اصر من طاعنی شده
 ظاہرش فریب تنومند و صحیح
 باطنش چوں باطن شیطان قبیح
 در تب و تاب است ہر یک زین مرض
 دادہ ایماں جاہ دنیا را عوض
 ہر یکے خواہد شوم شاہ جہاں
 سر خمیدہ پیش من آیند کساں
 آہ! ایں دیو تلف آخر بردہ رہ
 آدمیت را مگر گم کردہ رہ
 اینکہ بینی شعہ زن نار و درغا
 اینکہ بینی پر سموم است ایں فضا
 ایں ہمہ از بہر آنست آدمی
 می پرستد ہر زمان نفس دنی

تانہ انسان باز آید سوے حق
 تانہ باشد بندہ رب الفلق
 تانہ از قرآن نگیرد زندگی
 تانہ آموزد رموزِ بندگی
 تا امام خود سازد دین را
 باز گسرد تانہ زوائین را
 تانہ نگیرد دامن شرع متین
 زندگانی تانہ سازد زو حسین
 تانہ آید با خلوص و احترام
 در حضورِ سیدِ والا مقام
 سیدِ السادات آں مولای کل
 آں حبیبِ کبریا ختم الرسل
 آں کہ از دستش بیاشد انقلاب
 از لگا ہش خانہ شیطان خراب
 آفتابِ عدل و انصاف و یقین
 آفتابِ رحمتہ للعالمین

آفتابے کز شعاعش آفتاب
 بر فلک کرد اکتساب آبتاب
 آفتابے بے غروب و بے کسوف
 نعمتے مخصوصہ رب رؤف
 آفتابے نور بخش کائنات
 نے زماں حائل بہ نورش نے جہات
 فیض بخش گلستان آدمی
 از خیزاں ہا پاسبان آدمی
 از طلوعش آشکارا راہ شد
 ہر یکے از راہ خود آگاہ شد
 آفتابے با تجلیہاے حق
 از طلوعش رنگ باطل گشت فق
 آفتابے خالق دور بہار
 امن و صلح و آشتی آوردہ بار
 آفتابے بے نظیر و بے مثال
 آفتابے با کمال و لا زوال

گفت رومی در شنائش زین سبب
 او که بوده شاعر عالی نسب
 ”آفتاب آمد و دلیل آفتاب
 فهم کن واللہ اعلم بالصواب“
 خیز و از دل دور کن این ماندگی
 باز روشن کن چراغ زندگی
 حرکتی ده روح را اندر جسد
 گردن اعدا و حیل من تسمد
 می ندانی چیست پیغام حکیم
 آن حکیم الامتہ اقبالِ فہیم
 ”زندگی جہد است استحقاق نیست
 بجز بہ علم النفس و آفاق نیست“
 خیز و برہم کن جہانِ ناسپاس
 آن کہ بر کذب و دجل دارد اساس
 باز کن تعمیر آن اقلیم حق
 آن کہ باشد پاک از شرِ غنشق

آں کہ گیرد آب و تاب از آفتاب
 آفتاب سیدِ ختمی مآب
 کشورے بارنگ و بوے جانفزا
 رنگ قرآن بوے محبوبِ خدا
 ساکن نشس عاشقانِ مصطفیٰ
 جاں نثار و پیر و انِ مصطفیٰ
 در نظافت در لطافت در و لا
 آنکہ باشد کشورِ مولائے ما
 ایکہ تو بیچارہ پترِ مردہ!
 تا کجا باشی رہینِ ماندگی
 خمیز و از دل دور این آلام کن
 قلبِ خود را پاک از اسقام کن
 درسِ ہاتفِ کارِ سرفیل کرد
 مردہ قلمِ زندہ شد از سوز و درد
 آنچنیاں سوزے بہ قلمِ آفرید
 بجز آتش تو گوئی شد پدید

شعلہ زن شد آتشِ عشقِ بدل
 نارِ موبد پیشِ آلِ نارے مجلس
 ہستم اندر نار و دارم چوں خلیل
 انتظارِ رحمتِ ربِّ جلیل
 ناگہاں بنمود روی پر جسمال
 شاعرِ مشرقِ حکیمِ خوشِ مقال
 او کہ مارا داد در سس زندگی
 آشکارا کرد رازِ بندگی
 ملتِ خوابیدہ را بیدار کرد
 از غلامی فکیرِ ما بیدار کرد
 عزمِ نو در ملتِ خود آفرید
 تا جہانِ تازہ آید پدید
 من کہ ہستم در تلاشِ ایں جہاں
 پیچ و تابم می فرودہ ہر زمان
 گفت اقبال اے کہ از خود بے خبر
 می نہ بینی ایں جہانِ تازہ تر

می نه بینی پاک، ایران و یمن
 می نه بینی تازه گلها بے چین
 می ندانی آن خمینی نامدار
 خلعت شاهی ز دستش تار تار
 ضربت او سنگ شاهی را شکست
 وارها بند از نظلم کس و دشت
 کرد زنده قوم خود از نفع صورت
 خفته بودند مثل مرده در قبور
 یاد آورده و غایب کر بلا
 داد هر یک را اندای کر بلا
 کرد بر پا در زمان مختصر
 انقلاب پاک از هر شور و کشر
 باز بستگر مرد افغانی چه کرد
 چوں بساط روسیا را در نور
 روسیا از هیبت او در فغاں
 در مذلت او فتاده بے گمساں

ضربتِ او ضربِ الا اللہ بود
 روسیان را عقده ہائے دل کشود
 روسیاں را دادِ درسِ زندگی
 زندگی را زیب و زینتِ بندگی
 ملکیاں را دادِ دعوتِ سوئے دین
 واز دودہ از دلِ شاہِ زنگِ کین
 وار ہا کر و ملکِ خود از دستِ شاہ
 ماسکو را کر و رسوا بے زماں
 این چینیں دیگر ممالک ہائے ما
 بس خلاصی یافتند ز اعدائے ما
 این ہمہ از جلوہ ہائے طورِ ماست
 این صدائے بازگشتِ صورِ ماست
 من کہ دادم مومناں را فکرتو
 از خودی دادم بہ ایساں ذکر تو
 چشمِ شاہ را وا کشدم از نظر
 زندہ کردم قلبِ شاہ را از خبر

ناقہ را آورده ام سوئے حرم
 عام کردم بویے آہوئے حرم
 از نظام دینِ فطرت گفتم
 در قرآنِ مقدس سفتہ ام
 شاد ہستم مسلمِ مظلوم ما
 از لحد کوبِ غلامی شد رصا
 انقلابِ نو ہمہ جا شد پدید
 ز بہر مسلم آمدہ دورِ جدید
 لیک مسلم کم سواد و درونِ نظر
 قوتِ ایمان ندارد بے خبر
 یافت آزادی ز غیراں گردش
 حُبِ ایثاں تا ہنوز اندر دیش
 قلبِ شاں و سینہ امارہنِ غمیر
 مستعارِ افکارِ او از ذہنِ غمیر
 از بُتِ ان کہنہ افرنگیاں
 بزمِ خود آراستند این مومناں

مُسَلِّمٌ بِاِمْسَلِّمِ مَصْرُوفِ جَنَاقِ
 پيشِ اقوامِ جہاں رسوا زنگِ
 دینِ او گفت ارشد کردار نیست
 مرجعِ او مرجعِ ابرار نیست
 مولدِ ما جنتِ روئے زمین
 ہر کسے چوں دزدِ فاسق در کمین
 یعنی آں جنتِ نشاں بلدِ الکشر
 در نظلمِ ہائے گونا گوں اسیر
 می تراود خون از ہر برگِ گل
 مست ماتم در چمن ہر جوڑ و وکل
 قمری و بلبیل ہمہ ماتم کناں
 ہر نفس از سوزِ غم آتشِ نشاں
 خونِ منظرِ لوماں از زانِ مثلِ آب
 کرد ظالم قتلِ انساں بے حساب
 بلبلاں را در چمنِ گل شد چراغ
 در تسلطِ ہائے بوماں ہست باغ

زارمی نالد مکین و صم مکاں !
 نالہ نخبی زور از زمین و آسماں
 پاک بھارت مملکت سنگیں مزاج
 در میان این دو سنگ کاثر زجاج
 بیچ چشمی نہ گرید بر کثیر
 کس نمی آید کہ باشد دستگیر
 الاماں از رسم خالی شد جہاں
 سنگ گوئی ہست در سینہ نہاں
 بس مفادِ خود بجوید سر یکے
 کس نہ دار دسر و کارے باکسے
 تار شد این روز روشن مثل شب
 زار نالد آدمیت از تعب
 پس چہ باید کرد مارا این زماں
 بشنوا ز من می کنم بر تو عمیاں
 رشتہ خود با خد کن استوار
 تا کہ باشد از تو را صنی گردگار

سنتِ احمد رفیقِ راه کن
زندگانی بادلِ آگاه کن
عشقِ احمد را متاعِ خود بساز
از درود و نعتِ قلبِ خود گزار
چون منور باشی از نورِ لقیین
دور باشد از تو شیطانِ لعین
بهد کن اما بر اے حفظِ دین
نے بر اے مال و دولت نے زمین
احفظ الله تحفظک یاد دار
تا کہ باشی در دوعالم کامگار
باز گو با مومنوں یکجاں شود
خیمہ زن در ساحتِ ایمان شوند
زانکہ ہر قومے کہ باشد متفق
بخت باشد با حیا نش منطبق
”حرزِ جاں کن گفتہ نصیر البشر“
ہست شیطان از جماعتِ دور تو

چوں مسلماناں شونہ و حدت گزین
 صاحبِ جبروت باشند بر زمین
 نصرت از حق آید نایدز کس
 بہر نصرت طاعتِ مولا است بس
 اسوہ خود ساز احمد را کہ ہست
 مستنیر از نورِ او بالا و پست
 تا بدانی ہست ہر قومے رواں
 سوئے منزل تابع فرمانِ شان

”ہر کجا بینی جہانِ رنگ و بو
 آنکہ از خاکش بر وید آرزو
 یاز نورِ مصطفیٰ^{۴۱} اورا بہا ست
 باہنوز اندر تلاشِ مصطفیٰ^{۴۲} است“